

N:o 16.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående upplåtelse åt enskilde af ett invid Långträsk's jernvägsstation beläget område af Piteå kronopark i Norrbottens län; gifven Stockholms slott den 7 december 1894.

I särskilda underdåniga ansökningar hafva dels Jonas Lindqvist och Hanna Lindqvist, såsom innehafvare af gästgifveriet i Storlångträsk's by, anhållit, att för uppförande af en filial till nämnda gästgifveri med jernvägshotell invid Långträsk's jernvägsstation å norra stambanan erhålla upplåtelse af mark från Piteå kronopark i Piteå socken och Norrbottens län, dels ock Ax. Collberg, Er. Mattsson och Johan Jönsson anhållit om upplåtelse af mark invid samma jernvägsstation för idkande af matvaruhandel och s. k. nykterhetsvärdshusrörelse.

På grund af särskilda nådiga remisser hafva ej mindre domänstyrelsen än äfven jernvägsstyrelsen afgifvit underdåniga utlåtanden, dervid domänstyrelsen bland annat anført, att nämnda jernvägsstation vore belägen inom Piteå kronoparks område å det ställe, der stambanan skure Arjeplogs och Arvidsjaurs lappmarkskommuners utfartsväg till Piteå stad; att, då stationen på grund af denna dess belägenhet helt visst komme att blifva en medelpunkt för rörelse och affärsverksamhet, upplåtelse af mark invid stationen icke syntes böra medgifvas utan föregående utredning om de lokala förhållandena samt endast efter en på sådan utredning grundad plan för bebyggande af området närmast stationen; samt att med anledning deraf jägmästaren i Södra Piteå revir J. H. Borglind, enligt uppdrag af domänstyrelsen, upprättat en dylik plan jemte tillhörande beskrifning.

Vid sitt senast afgifna utlåtande i ärendet har domänstyrelsen fogat berörda regleringsplan med beskrifning samt inhemtade yttranden från öfverjägmästaren i Norrbottens distrikt och Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Norrbottens län äfvensom ytterligare två, till domänstyrelsen ställda ansökningar om erhållande af tomtplatser å ifrågavarande område.

Enligt nämnda regleringsplan hafva tillsammans 40 tomtplatser med i allmänhet något mindre än en hektars ytvidd för hvarje blifvit utlagda å kronoparkens område invid jernvägsstationen samt å ömse sidor om jernvägen och landsvägen. Det till upplåtelse sålunda föreslagna område, hvilket delvis är beväxt med skog och delvis består af myrmark, utgör, oberäknadt gator eller utfartsvägar, tillhoppa 37,12 hektar. Nyssberörda plan har öfverjägmästaren funnit ändamålsenlig och af beskaffenhet att med en mindre ändring kunna läggas till grund för blifvande upplåtelser.

Kongl. Maj:ts befallningshafvande har anført, att Långträsk's jernvägsstation, med hänsyn till dess belägenhet å en plats, der jernvägen skure en af Piteå Lappmarks förnämsta utfartsvägar till kusten, helt visst komme att blifva medelpunkten för en ganska omfattande rörelse och affärsverksamhet. Då jernvägsstationen låge å kronoparkens område och det skulle blifva i väsentlig mån hämmande för den utveckling, som här vore att förvänta, om ej nödigt utrymme kunde vid stationen beredas, syntes den markupplåtelse, hvarom nu vore fråga, vara af ett viktigt allmänt intresse påkallad. För att effektivt främja uppkomsten å den ifrågavarande orten af ett samhälle, som kunde blifva en medelpunkt för rörelsen och mäktigt af utveckling, syntes de ifrågasatta jordupplåtelseerna från kronoparken böra medgifvas för alltid under eganderätt, hvarvid dock icke borde förbises önskvärdheten deraf, att upplåtelseerna till en början skedde med vilkor, att viss byggnadsskyldighet inom förelagd tid fullgjordes, på det att tomtköp allenast i spekulationsändamål och utan verkligt uppsåt att bebygga den inköpta platsen måtte så vidt möjligt förhindras. På dessa och i öfrigt anförda skäl har Kongl. Maj:ts befallningshafvande hemställt, att de å jägmästaren Borglinds regleringsplan upptagna tomter måtte på vissa af Kongl. Maj:ts befallningshafvande angifna vilkor få af enskilde med eganderätt förvärfvas.

För egen del har domänstyrelsen ansett, att upplåtelse af mark å kronoparken invid Långträsk's station vore af behovet påkallad för att möjliggöra en utveckling af den rörelse och affärsverksamhet, som derstädes, på sätt ofvan nämnts, vore att förvänta, likasom ock att denna upplåtelse borde ske under eganderätt, och har styrelsen hemställt, att det

å omförmälda tomtregleringsplan upptagna område af Piteå kronopark, innefattande, utom mark till utfartsvägen, 37,12 hektar, måtte under vissa villkor till bebyggande tomtvis upplåtas åt enskilde.

Slutligen har jernvägsstyrelsen, enär jernvägsområdet blifvit utstakadt i sådan omfattning, att hinder icke mötte för möjligen erforderlig framtida utvidgning af bangården, förklarat sig icke hafva något att erinra mot den begärda tomtupplåtelsen.

Med afseende å hvad i ärendet förekommit vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att medgifva,

dels att det å jägmästaren Borglinds ofvan omförmälda regleringsplan upptagna, invid Långträsk's jernvägsstation belägna område af Piteå kronopark, innefattande, utom mark till utfartsvägar, 37,12 hektar, må från kronoparken afskiljas samt, fördeladt i tomter för bebyggande, åt enskilde med eganderätt upplåtas under iakttagande,

att förslag till köpeskillning för de särskilda tomterna skall, samtidigt för alla tomterna uppgöras af vederbörande revirförvaltare och en af Kongl. Maj:ts befallningshafvande i länet utsedd lämplig person, hvarvid särskildt värde bör åsättas å tomt befintlig skog och särskildt värde sjelfva jorden;

att tomt må af Kongl. Maj:ts befallningshafvande till pris motsvarande minst den sålunda föreslagna köpeskillningen upplåtas till den, som hos Kongl. Maj:ts befallningshafvande anmäler sig till erhållande af sådan tomt och dervid erlägger värdet för å tomten befintlig skog jemte minst en femtedel af köpeskillningen för jorden;

att den, åt hvilken tomt upplåtes, skall vara skyldig att, under iakttagande af de särskilda föreskrifter, som med afseende å ett ordnad bebyggande af stationssamhället kunna varda honom af Kongl. Maj:ts befallningshafvande vid upplåtelsen meddelade, inom två år från upplåtelsen hafva å tomten påbörjat samt inom ytterligare tre år fullbordat boningshus, salubord eller annan dermed jemförlig byggnad, vid äfventyr, om det försummas, att tomtinnehafvaren skall vara sin rätt till tomten och den därför erlagda andel af köpeskillningen förlustig;

att tomtinnehafvare, så snart han inom den förelagda tiden af fem år fullgjort hvad honom i fråga om tomtens bebyggande åligger, skall vara skyldig erlägga återstoden af köpeskillningen vid enahanda påföljd för uraktlåtenhet häraf, som för försummad byggnadsskyldighet är stadgad; samt

att, sedan byggnadsskyldigheten blifvit behörigen fullgjord och köpeskillningen till fulla guldits, köpebref å tomt må af Kongl. Maj:ts befallningshafvande för tomtinnehafvaren utfärdas;

dels ock att köpeskillingen för tomterna må på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse väl bevågen.

OSCAR.

Er. Gust. Boström.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 7
december 1894.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve LEWENHAUPT,
Statsråden: friherre ÅKERHIELM,
ÖSTERGREN,
GROLL,
VIKBLAD,
GILLJAM,
friherre RAPPE,
CHRISTERSON,
WERSÄLL.

Chefen för finansdepartementet, hans excellens herr statsministern Boström föreslog slutligen:

Särskilda underdåniga ansökningar, deruti dels Ax. Collberg, Er. Mattson och Johan Jönsson, dels ock Jonas Lindqvist och Hanna Lindqvist anhållit att invid Långträskes jernvägsstation erhålla upplåtelse af mark från Piteå kronopark;

öfver hvilka ansökningar ej mindre domänstyrelsen än äfven jernvägsstyrelsen afgifvit underdåniga utlåtanden, dervid domänstyrelsen bland annat anför, att då nämnda jernvägsstation, som vore belägen inom Piteå

kronoparks område å det ställe, der stambanan skure Arjeplogs och Arvidsjaur's lappmarkskommuners utfartsväg till Piteå stad, helt visst komme att blifva en medelpunkt för rörelse och affärsverksamhet, upplåtelse af mark invid stationen icke borde medgifvas utan föregående utredning om de lokala förhållandena samt endast efter en på sådan utredning grundad plan för bebyggande af området närmast stationen, samt att med anledning häraf jägmästaren i södra Piteå revir J. H. Borglind, enligt uppdrag af styrelsen, upprättat en dylik plan jemte beskrifning; och hade domänstyrelsen, med öfverlemnande af denna regleringsplan samt inhemtade yttranden från öfverjägmästaren i Norrbottens distrikt och Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Norrbottens län, hemställt, att det i regleringsplanen upptagna området af Piteå kronopark måtte, fördeladt i tomter, under vissa villkor till enskilde försäljas.

Statsrådet tillstyrkte, att Kongl. Maj:t, med afseende å hvad i ärendet förekommit, måtte föreslå Riksdagen att medgifva,

dels att det å jägmästaren Borglinds ofvan omförmälda regleringsplan upptagna, invid Långträsk's jernvägsstation belägna område af Piteå kronopark, innefattande, utom mark till utfartsvägar, 37,12 hektar, finge från kronoparken afskiljas samt, fördeladt i tomter för bebyggande, åt enskilde med eganderätt upplåtas under iakttagande,

att förslag till köpeskillning för de särskilda tomterna skulle, samtidigt för alla tomterna, uppgöras af vederbörande revirförvaltare och en af Kongl. Maj:ts befallningshafvande i länet utsedd lämplig person, hvarvid särskildt värde borde åsättas å tomt befintlig skog och särskildt värde sjelfva jorden;

att tomt finge af Kongl. Maj:ts befallningshafvande, till pris motsvarande minst den sålunda föreslagna köpeskillningen upplåtas till den, som hos Kongl. Maj:ts befallningshafvande anmälde sig till erhållande af sådan och dervid erlade värdet för å tomten befintlig skog jemte minst en femtedel af köpeskillningen för jorden;

att den, åt hvilken tomt upplåtes, skulle vara skyldig att, under iakttagande af de särskilda föreskrifter, som med afseende å ett ordnad bebyggande af stationssamhället kunde varda honom af Kongl. Maj:ts befallningshafvande vid upplåtelsen meddelade, inom två år från upplåtelsen hafva å tomten påbörjat samt inom ytterligare tre år fullbordat boningshus, salubod eller annan dermed jemförlig byggnad, vid äfventyr, om det försumrades, att tomtinnehafvaren skulle vara sin rätt till tomten och den därför erlagda andel af köpeskillningen förlustig;

att tomtinnehafvare, så snart han inom den förelagda tiden af fem år fullgjort hvad honom i fråga om tomtens bebyggande åläge, skulle vara skyldig erlägga återstoden af köpeskillingen vid enahanda påföljd för uraktlåtenhet häraf, som för försummad byggnadsskyldighet vore stadgad; samt

att, sedan byggnadsskyldigheten blifvit behörigen fullgjord och köpeskillingen till fullo guldits, köpebref å tomt finge af Kongl. Maj:ts befallningshafvande för tomtinnehafvaren utfärdas;

dels ock att köpeskillingarna för tomterna finge på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

Hvad statsrådet sålunda hemställt behagade Hans Maj:t Konungen bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilagan — — vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo

Fredrik Zethelius.